

"Het glazen paleis"

Ooit was er in Oezbekistan een koning die audiëntie placht te houden in een glazen paleis. Daar ontving hij zijn volksgenoten, luisterde naar hun problemen, en zei vervolgens met zijn allerbeminnelijkste glimlach dat hij genoten had van de problemen, maar dat er helaas niets aan te doen was. De volksgenoten verlieten dan weer blij en welgemoed het paleis omdat de koning naar ze geluisterd had.

De koning streefde totale transparantie na en er waren dan ook talloze bedienden die het glazen paleis op en top schoon hielden. Met name de glazen plafonds hadden hun buitengewone aandacht. Men kon ze dagelijks zien schrobben en poetsen.

De koning hield heel erg van gortepap, en elke dag kwam de melkboer van Oezbekistan hem een bordje brengen in zijn glazen paleis. Op zekere dag struikelde de melkboer echter over een glazen drempel. Ternauwernood wist hij zijn evenwicht te bewaren, maar hij kon niet voorkomen dat één klodder gortepap van het bordje afvloog. En deze klodder verdween in een spleet van het glazen paleis.

Het was een ramp: iedereen kon de klodder zien zitten, maar niemand kon er bij om hem schoon te maken. De koning was buiten zichzelf van woede. Voor de zekerheid sloot hij de melkboer op in een kerker onder zijn paleis en liet hij de gortepap voortaan overkomen uit Tadzjikistan waar ook een melkboer woonde. Raadsheren verzonnen allerlei manieren om het paleis te reinigen, maar elke manier had het risico in zich dat het paleis zou beschadigen of wellicht zelfs totaal ineen zou storten. En dat had de koning liever niet.

De enige manier om het paleis weer in zijn oude glorie te herstellen, was dat iemand met een vaste hand een hele lange dunne vinger in de spleet zou steken om de klodder te verwijderen. Maar niemand in Oezbekistan had een vinger die lang en dun genoeg was. Zelfs de dropverkoper niet.

Toen vertelde een jongetje van een jaar of zeven dat hij de oplossing wist.

In Madagascarië zei hij, leeft de aye-aye, en de aye-aye heeft een hele lange dunne vinger. Met die vinger peurt hij larven uit spleten in bomen en ik heb gehoord dat hij dat met een dermatogroter omzichtigheid doet, dat zelfs de meest gevoelige bomen daar niet wakker van worden. Een aye-aye zou het paleis van de koning weer schoon kunnen maken.

Een expeditie toog naar Madagascarië en vond daar een aye-aye.

Zoudt u het paleis willen schoonmaken? vroeg de leider van de expeditie aan de aye-aye.

Behalve een lange dunne vinger heeft een aye-aye ook een spreekwoordelijk slecht humeur ("ai ai wat een slecht humeur"), en de aye-aye hoefde dan ook geen moment na te denken om hartgrondig Nee te zeggen. Aye-ayes praten echter Madagascariaans, en in die taal klinkt werkelijk alles wat er gezegd wordt blij en vrolijk. De expeditieleden waren daarom in verwarring: de aye-aye zei nee, maar dat deed ie zo vrolijk dat hij misschien wel ja bedoelde.

Dus drongen ze aan: Dus u wilt het paleis schoonmaken?

Absoluut niet, zei de aye-aye, hoe komen jullie erbij, zoek het zelf maar uit.

Deze reactie klonk zo opgewekt en licht, dat de expeditieleden niet meer twijfelden, ze stopten de aye-aye in een doos en verstuurden die naar Oezbekistan.

In Oezbekistan had de aye-aye een nog slechter humeur dan normaal. Hij bleef maar schelden en tieren, maar omdat hij dat in het Madagascariaans deed, dacht iedereen dat hij euforisch van blijdschap was.

Omdat hij dacht dat hij terug mocht naar Madagascarië als hij de klodder gortepap zou weghalen, haalde de aye-aye de klodder weg. De koning was opgetogen en omdat de aye-aye altijd zo opgewekt en vrolijk klonk als hij zijn gal spuwde, dacht de koning dat hij dolgraag in Oezbekistan wilde blijven. De koning zocht een leuk hok uit (volledig gemeubileerd) in de plaatselijke dierentuin, tussen de civetkat en het wildebeest, waarin de aye-aye vervolgens volhardend op blijmoedige toon uitte dat hij Oezbekistan een stinkland vond en dat hij hoopte dat de aarde zich zou openen en dat het hele land opgeslorpt zou worden.

De melkboer werd vrijgelaten uit zijn kerker en mocht weer gortepap bereiden (maar niet bezorgen!) en omdat de melkboer dankbaar was dat hij dankzij de aye-aye weer op vrije voeten was, bezocht hij nieuwsgierig de dierentuin, Daar hoorde hij de aye-aye op blijde toon Oezbekistan verwensen en de melkboer trok daaruit de conclusie dat de aye-aye het niet naar zijn zin had.

De melkboer ging op audiëntie bij de koning en vertelde de koning dat de aye-aye terugwilde naar Madagascar.

Welnee joh zei de koning, de aye-aye maakt grapjes. Hoor je niet hoe vrolijk hij is.

De melkboer dacht daar echter anders over. Hoe je iets zegt, dat moet je zelf weten, placht hij te denken, maar wat je zegt is wat je zegt en niet anders. Deze nuchtere filosofie had hij waarschijnlijk te danken aan zijn oma, die grootgebracht was op het hollandse platteland.

De melkboer besloot dat hij de aye-aye zou redden. In een pikdonkere nacht sloop hij de dierentuin in, bevrijdde de aye-aye, en bracht hem terug naar Madagascar.

De aye-aye zei dank je wel! en tot op de dag van vandaag is dat het meest positieve wat ooit door een aye-aye gezegd is.

Wat is nu de moraal van dit verhaal: als je iets positiefs, sacherijnigs, blijs, verdrietigs, intelligents of met welke emotie dan ook wil zeggen, doe dat dan in een taal waarin die emotie goed tot uitdrukking komt. Het gaat er immers niet om dat mensen verstaan wat je zegt, maar dat ze je begrijpen!

© oktober 2015, gs, BasicPublishing.nl